

מסורת הש"ס

(א) רש"ל מ"ו, צ) ג"ל ואינה מטלטלת עוד כיון דטוהה בטעי טהיבא ויש וכו'. רש"ש, (ג) ג"ל לר"י לפרש. יעב"ץ, (ד) [ערך חלק א'],

הגהות הב"ח

(א) גמ' אבל לא מכר לא את האגנים שאינן לגרסה למ"ד אבני דאכפא לר"מ דלא מתקנן: (ב) שם בטעי ואע"ג דקביעא בחרטא: (ג) שם ולא סדן השקמה ואע"ג דקטניי מנא הני מילי כ"ל ומיבט וכו'. נמחק: (ד) רשב"ם ד"ה אע"ג וכו' והשטרות תלוין בזה: (ה) ד"ה קניס המתולקין מפולגין הס"ד ואח"כ מ"ה שמעמדים וכו' והשטרות תלוין בזה: (ו) ד"ה לרבי מאיר וכו' משמש שדה כלל: (ז) ד"ה לא את חילת וכו' לחיט מכור עם השדה: (ח) ד"ה צני ר' יוחא וכו' אבל אי מתכרי:

מוסף תוספות

א. דכיון דשיעאבטינאלא חזיא לטלטולה ואדעתא דמשבקא התם עבידא וכו' גופא דאריא דמאי וכו', ולא את השומירה שאינה עשויה בבטימוכר דכיון דלא שיעא בטינא אדעתא דטלטולה עבידא, ואע"ג דמייחבאר, עריא בעלמא הווא דהאי יכול למיעיקה כל אימת דבעי. יד רמה. ב. שכבר נשתמש שכן זה התשמיש, ואי לא חרי הן כמטלטלין שבשדה שהרי ראיותיהן לצורך אחריבמה הן נכרות שהיו מיוחדות לתשמיש העמרים והוא לא נשתמש בהם מעולם ושאיןן לצרכיהן הנקראות. ש"תמק בסס הלכא"ז.

גמ' **אבני דאכפא**. לאחר שקצרו העומרים מניחין אותן לייבשן ומניחין עליהם אבנים כדי שלא יפזרם הרוח: **הסדורות**. בתוך השדה לעשות גדר לשדה: **לצורות**. ואע"ג דאינן סדורות חשיב להו תשמיש קבוע דשדה לימכר עמו: **הכא חרגימו אבני דאכפא**. כעין אמר מר הדר למילתיה לפרושי אליבא דר"מ ואליבא דרבנן: **לר"מ**. דלומר פרק המוכר את הספינה (לקמן דף עח:). מכר כרס מכר תשמישי כרס ושמעינן דלחא לאיפלוגי אדרבנן ולממיר דאפי' אותן תשמישין שאינן נמכרין לרבנן עם הכרס דלא קציעי כל כך לר"מ מכורין הן והלכך בכל תשמישי כרס ושדה השנוין במשנתינו צעין לפרושי היכי דמי דלר"מ מכור ולרבנן אינו מכור והלכך לר"מ הני אבני דאכפא מכורין הן בכלל שדה כיון דמתוקנות ומוזמנות ללוצרן העומרים: ואע"ג דלא **מחקה**. שאינן מונחות בתוך השדה אלא חוץ לשדה דלהכי אהני מאי דלמר ר"מ מכר כל תשמישי כרס לטפויי במכירת השדה אפילו הנינו תשמישין שאינן מונחין בתוכו הואיל וללוצר השדה נמקנו. והא דלמרן לעיל (דף סה:) אפילו תימא ר"מ התם קציע כו' הני אבני דאכפא דמיתקני קרי קציעי אף על פי שאין ממוצרין בקרקע הרי קבועין לתשמיש שדה זו ואין דרך לטלטלן לשדה אחר ולא להשאילן: **לרבנן**. דלמרי לא מכר כל תשמישי כרס אלא המיוחדין הרבה לתשמיש אין נמכרין אלא א"כ מתחת לתוך השדה: **ולעולא דלמר אבנים הסדורות לגרר**. ובעל כרחך סתמא כרבנן נקט למילתיה דלר"מ לא צעין סדורות אלא דמתקנן ללוצר גדר שדה זו: **אע"ג דלא סידרם**. זו על גב זו דככלל כל תשמישי כרס הוא לרבנן לא מוזדני עד דסידרן לכך דהיינו מעשה גדול ^(ה) ותשמיש קבוע: **קניס מאי עצידיסיהו**. מה לריכין לכרם קניס הגדילים בקרקע דקניס סתמא משמע ליה במקום גידולן כמו

ואת השומירה. רשצ"ס גרים צרישא שאין עשויה בטעי ובסיפא גבי לא מכר גרים העשויה ורצינו חננאל גרים איפכא^א:

והוא דמחתן. אין נראה לפרש לר"י דמחתני על העומרי' דמה אנו לריכין שיהו מונחים על העומרים הואיל והעומרים שהן תלושין אינן מכורין ונראה לר"י דלא מחתן היינו שמעולם לא הניחו על העומרים ומחתן היינו שכבר הונחו^ב ולא דמחתני השתא: **מחולקין**. צערוך^ד פירש שהסירו הקליפות כדי שלא יתלעו: **ולא את חיצת הקנים בו'**. אע"ג דקמיני. עוד יאריך לקמן על משנה זו ובההיא דשומירה וחרוב אלא כן דרך הגמרא שמתחלה מפרש המשנה ואח"כ מלריך: **בעי ר' אעזר מלבנות פתחים**. לא כפי' הקונטרס דלפתח הציט קאי דהא לא איירי כלל במכר ציט אלא נראה לר"י דלפתח שומירה קאי ואשומירה דרישא קאי דקמני דמכר את השומירה: **לרעא**

בטיט: אע"ג דלא קביעא בארעא: ואת החרוב שאינו מורכב ואת בתולת השקמה: אע"ג דאלימי: אבל לא מכר ^(ה) את האבנים שאינן לצרכיה: לר"מ דלא מתקנן לרבנן דלא מחתן ולעולא דאמר אבנים הסדורות לגרר לר' מאיר דלא מתקנן לרבנן דלא סדרן: ולא את הקנים שבכרם שאינן לצרכו: לר' מאיר דלא משפיין לרבנן דלא מוקמן: ולא את התבואה התלושה מן הקרקע: ואע"ג דצריכא לארעא: ולא את חיצת הקנים שהיא בית רובע: ואע"ג דקמיני א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן לא חיצת הקנים בלבד אלא אפילו ערוגה קמנה של בשמים ויש לה שם בפני עצמה אינה נמכרת עמה אמר רב פפא והוא דקרו לה וורדא דפלגיא: ולא השומירה העשויה בטיט: ואע"ג ^(ו) דמחברא בארעא: ^(ה) (ולא את חרוב המורכב ולא סדן השקמה: ואע"ג דקמיני): בעי רבי אלעזר מלבנות של פתחים מהו היכא דמחברי בטינא לא תיבעי לך דהא מחבר כי תיבעי לך דנקיטי בסיכי מאי תיקו בעי רבי זירא מלבנות של חלונות מהו מי אמרינן לנוי בעלמא הוא דעבידי או דלמא כיון דמחברי מחברי תיקו בעי רבי ירמיה מלבנות של כרעי המטה מהו כל היכא דמיטלטלי בהדה לא תיבעי לך דהא מיטלטלי כי תיבעי לך היכא דלא מיטלטלי מאי תיקו: ולא את חרוב המורכב ולא סדן השקמה ^(ו) וכו':

המוכר את הבית פרק רביעי בבא בתרא סמ.

ואת השומירה. רשצ"ס גרים צרישא שאין עשויה בטעי ובסיפא גבי לא מכר גרים העשויה ורצינו חננאל גרים איפכא^א:

והוא דמחתן. אין נראה לפרש לר"י דמחתני על העומרי' דמה אנו לריכין שיהו מונחים על העומרים הואיל והעומרים שהן תלושין אינן מכורין ונראה לר"י דלא מחתן היינו שמעולם לא הניחו על העומרים ומחתן היינו שכבר הונחו^ב ולא דמחתני השתא: **מחולקין**. צערוך^ד פירש שהסירו הקליפות כדי שלא יתלעו: **ולא את חיצת הקנים בו'**. אע"ג דקמיני. עוד יאריך לקמן על משנה זו ובההיא דשומירה וחרוב אלא כן דרך הגמרא שמתחלה מפרש המשנה ואח"כ מלריך: **בעי ר' אעזר מלבנות פתחים**. לא כפי' הקונטרס דלפתח הציט קאי דהא לא איירי כלל במכר ציט אלא נראה לר"י דלפתח שומירה קאי ואשומירה דרישא קאי דקמני דמכר את השומירה: **לרעא**

בטיט: אע"ג דלא קביעא בארעא: ואת החרוב שאינו מורכב ואת בתולת השקמה: אע"ג דאלימי: אבל לא מכר ^(ה) את האבנים שאינן לצרכיה: לר"מ דלא מתקנן לרבנן דלא מחתן ולעולא דאמר אבנים הסדורות לגרר לר' מאיר דלא מתקנן לרבנן דלא סדרן: ולא את הקנים שבכרם שאינן לצרכו: לר' מאיר דלא משפיין לרבנן דלא מוקמן: ולא את התבואה התלושה מן הקרקע: ואע"ג דצריכא לארעא: ולא את חיצת הקנים שהיא בית רובע: ואע"ג דקמיני א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן לא חיצת הקנים בלבד אלא אפילו ערוגה קמנה של בשמים ויש לה שם בפני עצמה אינה נמכרת עמה אמר רב פפא והוא דקרו לה וורדא דפלגיא: ולא השומירה העשויה בטיט: ואע"ג ^(ו) דמחברא בארעא: ^(ה) (ולא את חרוב המורכב ולא סדן השקמה: ואע"ג דקמיני): בעי רבי אלעזר מלבנות של פתחים מהו היכא דמחברי בטינא לא תיבעי לך דהא מחבר כי תיבעי לך דנקיטי בסיכי מאי תיקו בעי רבי זירא מלבנות של חלונות מהו מי אמרינן לנוי בעלמא הוא דעבידי או דלמא כיון דמחברי מחברי תיקו בעי רבי ירמיה מלבנות של כרעי המטה מהו כל היכא דמיטלטלי בהדה לא תיבעי לך דהא מיטלטלי כי תיבעי לך היכא דלא מיטלטלי מאי תיקו: ולא את חרוב המורכב ולא סדן השקמה ^(ו) וכו':

ואת השומירה. רשצ"ס גרים צרישא שאין עשויה בטעי ובסיפא גבי לא מכר גרים העשויה ורצינו חננאל גרים איפכא^א:

ואת השומירה. רשצ"ס גרים צרישא שאין עשויה בטעי ובסיפא גבי לא מכר גרים העשויה ורצינו חננאל גרים איפכא^א:

עין משפט ונר מצוה

מח א ב ג ד ה מ"י פכ"ו מהל' מכירה הל' ג קמנ עשין פכ' טו"ע ח"מ סימן רעו ספקי ה:

לעזי רש"י

פאשיל"ש [פיישיל"ש].

תמוכות נפון.

קביל"ש [קביליל"ש].

יתדות, קרסולים.

רבינו גרשום

אבני דאכפא. אותן אבנים שמשמין על העומרי' כדי שלא יתפורו אילך ואילך: (א) אלמא עד דמנחן דמי. (ב) אלמא עד דמנחן אכפי: (ג) סדורות. בגדר. קניס המחולקין המעמידין הגפנים. שלאותן שמעמידין בהם הגפנים קלופין הן הקליפות שעליהן כדי שלא יכנסו המים בין הקליפה ובין העץ ומחליע שלא יהיו אותן תולעין ויצאין ומחליעין הכרם: לר"מ כיון דמשפיין שמחולקין ומחודדין הוו שימושי הכרם. לרבנן לא הוו שימושי הכרם עד דמנחן ומוקמי בכרם ואין נמכר: אע"ג דטטאי למיחצא. הואיל דמחובר לקרקע בקרקע דמי: ואע"ג דאלימי. הקנים נמכרין עמה הואיל דמחותה: שאינה עשויה בטיט אע"ג דלא קביעא יתפ בקרקע. סד"א כיון דלא קביע לאו כנופה של קרקע דמי אפי' הכי מכורה: ואת חיצת הקנים. אלו קניס הדוקרנין ושיוצאים כמה קניס בנזע אחד אע"ג דאלימי. דמה דחמי' שדה בפני עצמה דמי אפי' הכי מכורה: ואת החורב שאינו מורכב. דאכתי כל זמן דלא צריך ריכבא לא דבר חשוב הוא. חורב מורכב. כעין שמרכיבין בין האילנות וקניס כדי להתורקם בכוחן הואיל שאינו מורכב לאו שדה בפ"ע דמאי: ואת בתולת השקמה. שלא הגדיל כל כך שהוא בחור. שקמה כך הוא שם האילן: ואע"ג דצריכא לארעא. שתהא מונחת שם עד שהישיב: אף על גב דקביעי בשדה לא מכרה. [כיון] שהיא עשויה בטיט ורשות בפ"ע הוי. סדן השקמה. דהוי אילן חשוב שקוצצין הענפים שלו כדי להגדילן לצורך קורות וזהו סדן: מלבנות של פתחים. אותן אבנים שעומדין במזווחות הפתח שלעזינן אושוי"ש. אותן מזווחות שבפתח הבית המחובר בקרקע מהו. מכרן או לא מכרן: כי תיבעי לך היכא דנקיטי בסיכי. שאין מחוברות בקרקע כי אם כעין שגושין ציר לדלת (בזימנא) שכל אחת נכנסת בחבורתה ובכך מחוברין: לנוי עבידן. המלבנות ולא מוזדני. או דלמא (לא) אינהו מוזדני: מלבנות של כרעי המטה. אלו לבנים שמשמין תחת כרעי המטה שלא יתלעו מלחלויות של קרקע. שהיא בית רובע רשות בפ"ע הוי ולא מוזדני:

(א) לנאורה צ"ל והלך צעין עד דמנחן אכפי.